

דבר הלכה

הרינו בזה להודיע לכל הנשים שומרות משמרת הצניעות, הנאמנות והחרדות לתורה, שלפי דין תורתנו הקדושה מחוייבת האשה ללבוש שמלה אשר ארכה יכסה את הברך הן בעמידה והן בישיבה, ולא לסמוך כלל על כיסוי הגרביים.

אנו תקוה שמחיצת כרמנו אשר נפרצה תיגדר במהרה, והנשים הנאמנות לתורה תצאנה בעקבות אמותינו אשר מסרו את נפשן למען הצניעות.

הרב יוסף שלום אלישיב הרב שלמה זלמן אויערבאך הרב עובדיה יוסף

פסק הלכה

י"א לחדש אייר שנת ה'רפ"ה.

הננו להודיע כי כל אשה ישראלית חייבת ע"פ דין תורה ללבוש בגדי צניעות כאשר נהגו בנות ישראל הכשרות מאז ומעולם בלא שום שינוי.

דהיינו מלבושים ארוכים עד הקצה האחרון היותר אפשר, ומצד הראש לכסות את כל בית הצואר כמנהג הצנועות ובבתי ידים (שרוולים) ארוכות עד כפות הידים, וכן בשאר הבגדים חייבות להונג וצניעות. והלילה ללבוש אנפלאות (גרביים) מנוקבות מעשה רשת אשר הרגל נראה מתוכן, או אנפלאות (גרביים) מגוון עור הגוף.

וכמו כן כל אחד מחובי להנך את בנותיו הקטנות בצניעות וקדושה שגם הן תלבשנה בגדי צניעות ולכל הפחות שמלה שתכסה בארכה את רוב הרגל, ובתי ידים (שרוולים) שיכסו את רוב היד.

ובשכר זה יקויים בנו מקרא שכתוב וזכה לאולה קרובה ב"א.

בית דין צדק לכל מקהלות האשכנזים בעיה"ק ירושלים תובב"א

נאם יצחק במוהרי"א ז"ל פרנקל

נאם מרדכי ליב רובין

נאם דוב צבי קארעלשטיין

ראיתי הכתוב מהרה"ג הביד"צ נ"י ויאשר כחם וחילם לתקן והפרצות. ובעה"ח המחכה לישועה קרובה

יוסף חייט זאנענפלד

דברי הגאונים הצדיקים הנ"ל זצוק"ל אינם צריכים חיזוק. מצוה רבה לשמוע בקולם ולהוסיף גדרים בדרכי הצניעות כמקובל לנו מדור דור. וע"ז נאמר לא תסור מכל אשר יורוך ימין ושמאל.

הכו"ח ט"ב לחדש מרחשון תש"ל פניה"ק ירושלים ת"ו

בית דין צדק לכל מקהלות האשכנזים

נאם פנחס עפשטיין ואב"ד

נאם דוד הלוי יונגרייז

נאם הק' משה ארי' פריינד

נאם ישראל באאמו"ר הגה"ק מהרי"צ זצוק"ל דווינסקי

ואנכי וביתי נעבד את ד'

— יהושע כ"ד, טו

קורא נכבד

שים כבוד לד'!

לא באנו להרשיע אותך כי אם להעמיד אותך על האמת. הרבה אנשים חושבים כי אורך שמלתה של אשה — שהיא חייבת לכסות את ברכיה הן בעמידה הן בישיבה — הוא ענין של סתם חומרא. וחשבון זה גורם שבהרבה בתים אין מקפידים, לא על הנשים ולא על הבנות הגדולות, שתכסנה את ברכיהן בלבישת שמלה כדין כי טוענים, "למה נכביד עליהן סתם חומרות?"

אבל האמת אינה כן. האיסור בגילוי הברך הוא איסור תורה שהוא יותר חמור מאכילת חזיר שהרי הוא גורם איסורי עריות שהם בכלל: יהרג ואל יעבר! אין זה ענין של סתם חומרא כי אם הלכה פסוקה שאין עליה עוררים.

כלל גדול נמסר לנו: "ישראל נתבעים ונותנים." אין אנו תולים בנשים ובבנות את קולר ההזנחה בשטח התלבושת. האחריות לתיקון דבר זה רוב-צת על הבעלים ועל האבות — מפני שאין הם תובעים. מובטחים אנו בבנות ישראל הכשרות והצנועות בטבען שאם יבקשו האב והבעל בשפה רכה ועדינה, ויסבירו שדבר זה אסור הוא מן התורה ואינו חומרא, ויראו להן את פסקי ההלכה של גדולי ארץ ישראל שבית ישראל נשען עליהם הלכה למעשה באיסורי כרת וסקילה, ויתבעו מכל אחת, "מה תעני ליום הדין כשישאלו אותך: למה לא שמעת בקול ההלכה הברורה?" שאז יתקבלו הדברים.

עוד כלל נמסר לנו: אם אין אנו תובעים מאנשי-ביתנו, אנו נהפכים ח"ו לנתבעים — מהקדוש ברוך הוא. יש דין ויש דיין.

רצופים בזה פסקי-דין הרבנים שליט"א. ובזכות שמירת הצניעות נזכה לביאת משיח צדקנו במהרה בימינו.

בכבוד רב,

אחיד